

3. Демський Е.Ф. Адміністративне процесуальне право України: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 496 с. URL: studies.in.ua/ru/demskij-ef-admn-procesualne-pravo-ukrainu.html
4. Стеценко С.Г. Сутність адміністративного процесу: теоретичний погляд. *Право України*. № 4. 2011. URL: <http://www.info-prensa.com/article959.html>
5. Голосніченко І. П. Тлумачення та визначення основного категоріально-понятійного апарату Кодексу адміністративного судочинства. URL: www.vasu.gov.ua/nkr/nauk_praci/golosnichenko_1
6. Миронюк Р.В. Сучасні наукові підходи до визначення місця адміністративного процесуального права та процесу в системі адміністративного права. *Журнал східноєвропейського права*. 2014. № 9. С. 8.
7. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів: Закон України від 03.10.2017. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 48. Ст. 436.

Ключові слова: судове адміністративне процесуальне право, адміністративне процесуальне право, адміністративне судочинство, предмет судового адміністративного процесуального права.

Ключевые слова: судебное административное процессуальное право, административное процессуальное право, административное судопроизводство, предмет судебного административного процессуального права.

Key words: judicial administrative procedure law, administrative procedure law, administrative legal proceedings, subject of the judicial administrative procedure law.

НЕГАРА РОДІОН ВІТАЛІЙОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри адміністративного і фінансового права*

ПІДСТАВИ ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСУ У ДЕРЖАВНІЙ СЛУЖБІ

Головне призначення конкурсу, як відомо, забезпечення заміщення вакантних посад, що цілком і повністю актуально і для конкурсу у державній службі. Саме такий підхід було закладено і в Законі України «Про державну службу» (далі – Закон-2015) [1], оскільки в ньому вживається словосполучення «конкурс на зайняття вакантної посади державної служби». У зв'язку з цим підставою для оголошення конкурсу визнавалось фактично лише наявність вакантної посади.

Водночас, системний аналіз положень Закону-2015, практика їх застосування, а також об'єктивні потреби державної служби (своєчасного заміщення посад державної служби, забезпечення безперерйного функціонування державних органів) зумовлюють уточнення та розширення підстав для проведення конкурсу у державній службі. Так, змінами до ч. 1 ст. 22 Закону-2015, внесеними Законом України від 19.09.2019 № 117-IX [2] серед іншого, систематизовано і підстави проведення конкурсу, відповідно до яких конкурс проводиться, а саме:

- 1) на зайняття вакантної посади державної служби;

2) на посаду на період заміщення тимчасово відсутнього державного службовця, за яким зберігається посада державної служби;

3) на посади державної служби, що займають особи, припинення державної служби яких має відбутися відповідно до п. 7 ч. 1 ст. 83 цього Закону;

4) на посади державної служби категорії «А», що займають особи, у яких сливає строк призначення [1].

Наведені випадки є юридичними фактами, які дозволяють суб'єкту призначення/керівнику державної служби реалізовувати свої повноваження щодо оголошення конкурсу. Проаналізуємо оголошення конкурсу за кожною підставою.

На зайняття вакантної посади державної служби – це класичний випадок для оголошення конкурсу у державній службі, метою якого є заміщення такої посади. В Законі-2015 визначення поняття «вакантна посада» не немає, незважаючи на його часте вживання. Між тим, етимологію словосполучення «вакантна посада» (від лат. *vakans* – вільний), визначення в поняття п. 3 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про зайнятість населення» [3] «вакансія» – вільна посада (робоче місце), на яку може бути працевлаштована особа, та враховуючи визначення поняття «посада державної служби» (п. 4 ч. 1 ст. 2 Закону-2015) можна дійти висновку, що вакантна посада державної служби – це визначена структурою і штатним розписом первинна структурна одиниця державного органу з установленими відповідно до законодавства посадовими обов'язками у межах повноважень, яка не заміщена у встановленому законом порядку.

Не оголошення конкурсу на вакантні посади державної служби, протягом одного року, пов'язується зі скороченням таких посад (ст. 24 Закону-2015).

На посаду на період заміщення тимчасово відсутнього державного службовця – йдеться про посади державної служби, які фактично не є вакантними, оскільки зберігаються за відсутніми державними службовцями. Фактично проведення конкурсу на посаду на період заміщення тимчасово відсутнього державного службовця допускалась і первісною редакцією Закону-2015, оскільки в п. 2 ч. 2 ст. 34 передбачалось строкове призначення на посаду у разі заміщення посади державної служби на період відсутності державного службовця, а ч. 2 ст. 85 – порядок припинення державної служби державним службовцем, призначеним на період заміщення тимчасово відсутнього державного службовця.

Важливе значення для оголошення конкурсу за цією підставою є часові межі «тимчасової відсутності» державного службовця, конкретизація яких в чинному законодавстві з питань державної служби відсутня. Приміром, для встановлення виплати за додаткове навантаження у зв'язку з виконанням обов'язків тимчасово відсутнього державного службовця, згідно з ч. 3 ст. 52 Закону-2015, достатньою є відсутність державного службовця протягом незначного часу (декілька днів, тиждень, місяць, у зв'язку з перебуванням у щорічній відпустці або внаслідок тимчасової непрацездатності), що очевидно не відповідає меті оголошення конкурсу на посаду на період заміщення тимчасово відсут-

нього державного службовця. Оголошення конкурсу на посаду на період заміщення тимчасово відсутнього державного службовця має сенс лише за умови «довготривалої» тимчасової відсутності державного службовця, яка плановою або, принаймні, прогнозованою. Це, наприклад, перебування в соціальних відпусках (відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами, відпустка для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку¹), відпустці без збереження заробітної плати (до досягнення дитиною шестирічного віку), відповідно до Закону України «Про відпустки» [4]; на військовій або альтернативній (невійськовій) службі тощо. Складнощі, на наш погляд, в оголошенні конкурсу за цією підставою виникатимуть при тимчасовій відсутності державного службовця, у зв'язку з його тимчасовою непрацездатністю. Справа в тому, що визначити тривалість відсутності у такому разі досить складно (іноді взагалі неможливо), а передбачені абз. 1 ч. 2 ст. 87 Закону-2015 строки тимчасової непрацездатності (120 календарних днів підряд або більш як 150 календарних днів протягом року; більш тривалий строк збереження місця роботи (посади) у разі певного захворювання, встановленого законом; взагалі до відновлення працездатності або встановлення інвалідності, якщо втрата працездатності відбулась під час виконання посадових обов'язків) однозначно є довготривалими. Між тим, враховуючи, що заміщення посади тимчасового відсутнього державного службовця не знімає обов'язок зберігати посаду за ним, вважаємо цілком можливим оголошення конкурсу і в такому випадку, з огляду на необхідність безперерйного функціонування державного органу. Таким чином, вбачаємо необхідність уточнення положень Закону-2015 щодо часу тимчасової відсутності для оголошення конкурсу та визначення з поширенням на випадки тимчасової непрацездатності.

Особливістю проведення конкурсу згідно цієї підстави також є строковість призначення на посаду (до виходу на службу державного службовця, за яким ця посада зберігається), відповідно до п. 2 ч. 2 ст. 24 Закону-2015, про що обов'язково зазначається в оголошенні про проведення конкурсу (п. 6 ч. 4 ст. 23 Закону-2015).

На посади державної служби, що займають особи, припинення державної служби яких має відбутися – цей випадок стосується припинення державної служби у разі досягнення державним службовцем

¹ Проблема оголошення конкурсу на посаду на період заміщення тимчасово відсутнього державного службовця, який перебуває у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, безпосередньо як і заміщення такої посади, полягає в тому, що законодавством про працю гарантовано право дострокового припинення такої відпустки, у будь-який час до досягнення дитиною трирічного віку, при цьому зберігається і право знову повернутись у відпустку по догляду за дитиною. Тобто державний службовець може необмежену кількість разів відбувати у відпустку для догляду за дитиною і повертатись на службу, що повністю унеможливило забезпечення належного виконання обов'язків за цією посадою, оскільки при кожному поверненні з відпустки на служби, державний службовець, який тимчасово замінюватиме цю посаду підлягатиме звільненню. Таким чином, наявні ризики блокування роботи як повністю державного органу (наприклад, якщо йдеться про посаду категорії «А»), так і його окремих структурних підрозділів (у випадку, якщо такий службовець займає посаду категорій «Б» або «В»).

65-річного віку (п. 7 ч. 1 ст. 83 Закону-2015), що кореспондує забороні на вступ до державної служби, встановленої п. 1 ч. 2 ст. 19 Закону-2015. Відмітимо також, що особи, які не можуть вступити на державну службу, не допускаються до участі у конкурсі (п. 4 Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби [5]).

Досягнення державним службовцем 65-річного віку є заздалегідь передбачуваною подією, настання якої є невідворотним та не залежить від волі самого державного службовця або суб'єкта призначення чи керівника державної служби, а отже займана таким державним службовцем посада однозначно стане вакантною. Проведення конкурсу дещо завчасно (до фактичного настання цього моменту) обґрунтовується потребою забезпечення своєчасного заміщення посад і, зрештою, безперервного функціонування державного органу.

На посади державної служби категорії «А», що займають особи, у яких спливає строк призначення – відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 34 Закону-2015 строкове призначення на посаду здійснюється у разі призначення на посаду державної служби категорії «А» (на 5 років, якщо інше не передбачено законом, з правом повторного призначення на ще один строк або переведення). Згідно з абз. 1 ч. 1 ст. 85 Закону-2015 у разі призначення на посаду державної служби на певний строк державний службовець звільняється з посади в останній день цього строку.

Отже, аналогічно попередньому випадку, закінчення строку призначення є передбачуваною та невідворотною подією (звісно у разі якщо суб'єктом призначення не було прийнято рішення про повторне призначення на ще один строк), у зв'язку з чим є цілком допустимим проведення конкурсу до того, як посада стане вакантною, тим більш, що йдеться про вищий корпус державної служби.

Крім того, відповідно до абз. 3 ч. 1 ст. 22 Закону-2015 оголошення конкурсу у двох останніх випадках (п. 3 і 4) може бути не раніше ніж за два місяці до настання відповідної події, що узгоджується з граничним строком оприлюднення результатів конкурсу (45 календарних днів з дня оприлюднення інформації про його проведення), встановленого ч. 5 ст. 23 Закону-2015.

Підсумовуючи викладене зазначимо, що закріплення випадків проведення конкурсу у державній службі є позовною законодавчою зміною, якою дозволяється упорядкувати відносини щодо оголошення конкурсу у державній службі. Однак слід констатувати, що повністю усунути колізії та прогалини чинного законодавства з питань державної служби не вдалося, що тільки актуалізує наукові розвідки в цьому напрямку.

Список використаної літератури:

1. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. Дата оновлення: 13.02.2020. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.
2. Про внесення змін до деяких законів України щодо перезавантаження влади: Закон України від 19.09.2019 № 117-IX. Дата оновлення 01.02.2020.

Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/117-20>.

3. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 № 5067-VI. Дата оновлення 13.02.2020. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.
4. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 № 504/96-ВР. Дата оновлення 17.03.2020. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>.
5. Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби: постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2016 № 246. Дата оновлення 25.03.2020. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/246-2016-%D0%BF>.

Ключові слова: вакантна посада; законодавство з питань державної служби; конкурс; посада державної служби; процедура проведення конкурсу.

Ключевые слова: вакантная должность; законодательство по вопросам государственной службы; конкурс; должность государственной службы; процедура проведения конкурса.

Key words: vacant position; legislation concerning public service; tendering; civil service position; procedure of tendering process.

ЗОРИНА ОКСАНА ГРИГОРІВНА

*Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого,
аспірант кафедри адміністративного права
та адміністративної діяльності*

ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ СТОСОВНО ВЕТЕРИНАРНИХ ПРЕПАРАТІВ

Порушення митних правил все більше займають місце в структурі правопорушень. Це пов'язано із поширенням митної справи в державі, із декриміналізацією так званої товарної контрабанди, в окремих випадках з метою виконання ратифікованих міжнародних Конвенцій та угод з протидії митним правопорушенням [1, с. 3]. Згідно положень Митного кодексу України термін «митні правила» визначено: як встановлений цим Кодексом та іншими актами законодавства України порядок переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, пред'явлення їх митним органам для проведення митного контролю та митного оформлення, а також здійснення операцій з товарами, що перебувають під митним контролем, або контроль за якими покладено на митні органи цим Кодексом та іншими законами України (п.28 ст. 4) [2]. Тобто порушення даного порядку переміщення щодо ветеринарних препаратів і є порушенням митних правил.

У ст. 1 Закону України «Про ветеринарну медицину» ветеринарні препарати – це ветеринарні лікарські засоби, ветеринарні імунобіоло-